

Parlament del Molt Honorable President de la Generalitat de Catalunya, senyor Quim Torra

President Ros, vicepresidents, secretaris, amigues i amics de l'Institut, membres, benvolguda doctora Anna Cabré, deixeu-me començar amb dos agraïments:

En primer lloc, a tots els que heu sigut participants d'aquesta *Memòria*, de la tasca que hi ha darrere aquesta publicació. Enhorabona per aquests estudis, recerques, publicacions, seminaris, conferències... que omplen i palesen de manera prou evident la importància d'aquesta estructura d'estat que comentava el president, i els millors desitjos per a l'any que ve.

En segon lloc, benvolguda doctora Cabré, moltíssimes gràcies. Estarem expectants de llegir la conferència, però jo diria, i segurament compartireu, que dubto que arribi a assolir el grau de simpatia, d'intel·ligència, que ha suposat aquesta exposició pública, realment una sessió magistral, i penso que amb els millors auguris per a un any excel·lent d'estudis i de recerca, que és el que jo us voldria desitjar.

Sabeu, ho diem des del discurs d'investidura, que volem bastir el projecte republicà per a aquest país sota el que a mi em sembla que han estat sempre els elements bàsics que han format el catalanisme i la voluntat transformadora que tenia el catalanisme en aquest país, com

la llibertat, la cultura i el talent. I potser en pocs llocs com aquí, en aquesta casa, aquest temple de la llengua, és prou evident que, efectivament, aquest ha estat sempre el projecte del catalanisme, que avui majoritàriament abraça el que és una solució que no hem provat mai els catalans, com és la independència de Catalunya, i que de sobte se'ns ha tornat com la més raonable possible, precisament per a poder fer front a tots els reptes del nostre país.

Jo voldria també, de manera molt especial, agrair a tots els membres en un any tan complicat i tan complex la vostra fidelitat al país, la vostra lleialtat a les institucions catalanes. Durant mesos sabeu que el nostre Parlament va ser suprimit; el nostre Govern, abolit; els nostres representants públics, als quals la majoria dels votants de Catalunya de manera democràtica i pacífica havien encarregat un mandat —que era la celebració d'un referèndum d'autodeterminació i que el van complir—, van ser empresonats, i altres van haver de marxar a l'exili. I vosaltres, els membres de l'Institut, heu seguit treballant, heu seguit fidels al que representava aquell mandat, i jo avui em sento amb l'obligació d'agrair-vos-ho, perquè penso que de nou l'Institut ha demostrat que està al costat del país i el país està al costat de l'Institut.

Jo també tinc una petita història personal amb l'Institut d'Estudis Catalans per les meves recerques del periodisme dels anys vint i trenta. M'he passat algunes hores a l'arxiu d'aquesta casa i ara em trobo sovint que passejo també per la sala de l'Institut d'Estudis Catalans que hi al Palau de la Generalitat, que és on d'alguna manera també va començar l'Institut. Ho hem explicat poc; entres al Palau de la Generalitat i aquell palau encara no explica exactament el que ha passat durant sis-cents anys. Penso que una bona manera d'explicar la història del país és segurament explicant la història del Palau de la Generalitat, i enlloc, gairebé enlloc, no apareix la sala de l'Institut d'Estudis Catalans. Em comprometo a corregir-ho com, si Déu vol, també corregirem algunes altres coses més artístiques també del Palau de la Generalitat, i històriques, espero que sí.

M'ha agradat molt la vostra exposició, doctora, perquè jo avui també vull referir-me a la llengua en un any com el que hem passat, l'Any Fabra. Vaig tenir l'oportunitat de participar-hi, des de la Direcció General de Política Lingüística van tenir la gentilesa d'invitar-me a fer algunes conferències sobre el Fabra ciutadà —seria incapaç de fer-les sobre el Fabra lingüista o sobre el Fabra gramàtic, però alguna cosa sí que vaig poder llegir sobre el Fabra ciutadà. Va ser un home compromès amb el país, que potser representa del millor que aquesta societat ca-

talana ha sigut capaç de concebre. Un home tan compromès amb el país que assumeix com a pròpia la desfeta republicana i, per tant, com tants catalans intel·lectuals, aquella desfeta política, aquella desfeta humana, va ser també una desfeta intel·lectual, de la qual ens costa, potser encara fins i tot avui, recuperar-nos. La pèrdua de *talent*, per això és tan important que aquesta paraula torni a estar sobre la taula.

La frase «només tindrem allò que sapiguem guanyar» és una de les de Fabra que jo també utilitzo sovint. La va dir en una conferència al Palau de la Música Catalana, quan va ser escollit president de Palestra, un pre-Òmnium, per entendre'ns, una entitat que va saber aglutinar de manera molt transversal aquell catalanisme que sempre ha estat així, que sempre ha estat un moviment transversal i que a vegades ha despuntat quan ha sabut trobar aquells punts d'unió, de contacte, de cohesió. Però avui deia que m'agradava especialment la conferència de la doctora Cabré perquè no ha mirat endarrere, ens ha presentat una llengua de futur, una llengua que és una porta oberta. I penso que aquesta manera d'entendre la llengua catalana com una porta oberta, com una de les portes de cohesió social del país, em sembla que és una visió molt ambiciosa, és una visió enormement positiva i constructiva en aquests moments de la llengua catalana, i voldria especialment remarcar-la.

I si em permeteu, en un dia, en unes hores, en què a vegades la immediatesa de les reaccions davant d'alguns comentaris o d'algunes presentacions públiques potser ens fa dir coses que no voldríem a tots plegats, o entenem coses que potser no eren exactament les que es proposaven comunicar, a mi m'agradaria, avui especialment aquí en aquesta casa, deixar molt clar que la normalització lingüística no es toca, que l'escola catalana és un projecte d'èxit, és un projecte de futur, és un projecte que ens cohesiona, i que, per tant, en aquest va inclòs el model de normalització lingüística, que, insisteixo, és compromís d'aquest Govern, com el compromís d'avançar sempre en la normalització del català, i que si vam decidir que havíem de normalitzar la llengua és perquè partíem d'una situació d'absoluta

desnormalització. A vegades oblidem que per normalitzar abans hi ha hagut un intent, que, com recordeu perfectament, Josep Benet va qualificar d'intent de genocidi cultural de la llengua. Per això ens vam proposar normalitzar la llengua, i per això és compromís d'aquest Govern avançar sempre en la normalització lingüística, que, insisteixo, no es toca.

Desitjo per a aquest nou curs tot l'èxit de l'Institut d'Estudis Catalans; sabeu que ens teniu al vostre costat com a Govern de Catalunya. Us agraeixo, com ja va fer durant la dictadura de Primo de Rivera, com també es va fer durant la dictadura de Franco, que l'Institut seguís tirant endavant durant l'aplicació de l'article 155. Us agraeixo de nou aquesta fidelitat. A tots, molts èxits, bona recerca i feliços estudis.